

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут комп'ютерних систем
Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота № 7

З дисципліни «Операційні системи»

Тема: «Команди управління процесами в ОС Unix»

Варіант 3

Виконала:

Студентка групи AI-202

Неживих М.О.

Перевірили:

Блажко О.А

Мета роботи: Отримання навичок в управлінні процесами в ОС Unix засобами командної оболонки.

Хід роботи

Завдання 1 Моделювання багатозадачності

Нехай оперативна пам'ять на комп'ютері-сервері становить N Гб. Системні процеси ОС займають до M Гбайт пам'яті, а кожна програма користувача може використовувати до K Гбайт пам'яті. Нехай в середньому процеси програм користувачів витрачають $F\%$ свого часу на очікування завершення вводу/виводу. Визначте середню завантаженість процесора, використовуючи значення з таблиці.

3	2	11	2	0.9	40

$N = 11$ Гб - Оперативна пам'ять,

$M = 2$ Гб - Максимальна пам'ять, яку займають системні процеси ОС,

$K = 0,9$ Гб - Максимальна величина пам'яті, яку займає одна програма,

$p = 0,4$ – відсоток часу, витрачаємий в середньому на очікування завершення вводу/виводу

На програми виділяється до $11 \text{ Гб} - 2 \text{ Гб} = 9 \text{ Гб}$, а отже одночасно в пам'яті можливо розмістити до $n = 9 : 0,9 = 10$ програм. Тоді середня завантаженість процесора становить: $1 - p^n = 1 - 0,4^{10}$

Завдання 2 Перегляд таблиці процесів

1. Отримаємо ієрархію всіх процесів із зазначенням імен користувачів, їх запустили.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ pstree -u
systemd--NetworkManager--2*[{NetworkManager}]
--agetty
--auditd--{auditd}
--belobrov.sh(belobrov_artur)--belobrov.sh
--belobrov2.sh(belobrov_artur)--belobrov2.sh
--belobrov3.sh(belobrov_artur)--belobrov3.sh
--chronyd(chrony)
--crond
--dbus-daemon(dbus)
--exim(exim)
--gssproxy--5*[{gssproxy}]
--httpd--10*[httpd(apache)]
--irqbalance
--mysqld(mysql)--30*[{mysqld}]
--named(named)--4*[{named}]
--nano(bogachik_egor)
--nano(baranyuk_dmitro)
--nesterenko.sh(nesterenko_mikola)--nesterenko.sh
--nesterenko2.sh(nesterenko_mikola)
--nesterenko3.sh(nesterenko_mikola)--nesterenko3.sh
--nginx--nginx(emps)
--php-fpm--6*[php-fpm(soft)]
--php-fpm--3*[php-fpm]
--          --3*[php-fpm(emps)]
--          --3*[php-fpm(soft)]
--ping(oracle)
--ping(kebab_dmitro)
--ping(matnenko_stanislaw)
--2*[ping(evchev_denis)]
--ping(kostetskiy_bogdan)
--ping(bojchuk_oleksandr)
--polkitd(polkitd)--6*[{polkitd}]
--pure-ftpd
--rpcbind(rpc)
--rsyslogd--2*[{rsyslogd}]
--3*[sh(kolesnik_kirilo)--sh]
--smartd
--soffice.bin(nosov_andrij)--2*[{soffice.bin}]
--soffice.bin(bojchuk_oleksandr)--2*[{soffice.bin}]
--soffice.bin(shostak_roman)--2*[{soffice.bin}]
--sshd--sshd--sshd(loboda_oleksandra)--bash--4*[top]
--          --4*[sshd--sshd(matnenko_stanislaw)--bash]
```



```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -F
UID          PID    PPID  C   SZ   RSS  PSR  STIME  TTY          TIME CMD
nezhivi+    3545    3425  0 28887  2084   1 16:14 pts/20    00:00:00 -bash
nezhivi+    20217   3545  0 38869  1876   0 16:20 pts/20    00:00:00 ps -F
```

5. Отримаємо список процесів, запущених від імені нашого користувача із зазначенням наступного набору колонок: PID, TTY, PPID, STAT, NI, CMD

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -o pid, tty, ppid, stat, ni, cmd
PID TT      PPID STAT  NI  CMD
3545 pts/20    3425 Ss      0  -bash
19525 pts/20    3545 R+      0  ps -o pid, tty, ppid, stat, ni, cmd
```

6. Отримаємо список всіх сплячих процесів зі спрощеним набором колонок виведення таблиці процесів.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ top | grep S
KiB Swap: 4194300 total, 3715068 free, 479232 used. 1203692 avail Mem
  PID USER      PR  NI  VIRT  RES  SHR  S  %CPU  %MEM    TIME+  COMMAND
20967 karauln+  20   0 113284 1448 1176 S   5.6   0.1   0:00.42 karaulniy3+
   1 root        20   0 191168 3028 1660 S   0.0   0.2  41:25.46 systemd
   2 root        20   0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:01.36 kthreadd
   4 root         0 -20      0     0     0 S   0.0   0.0   0:00.00 kworker/0:+
   6 root        20   0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:54.23 ksoftirqd/0
   7 root        rt    0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:09.88 migration/0
   8 root        20   0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:00.00 rcu_bh
  10 root         0 -20      0     0     0 S   0.0   0.0   0:00.00 lru-add-dr+
  11 root        rt    0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:17.67 watchdog/0
  12 root        rt    0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:20.38 watchdog/1
  13 root        rt    0      0     0     0 S   0.0   0.0   0:05.95 migration/1
```

7. Отримаємо список процесів, відсортованих по PID, і визначимо:

- загальну кількість запущених процесів;
- кількість процесів, які виконуються;
- кількість сплячих процесів.

```
[nezhivih mariya@vpsj3IeQ ~]$ top
```

```
top - 16:38:33 up 55 days, 23:41, 19 users,  load average: 18.08, 17.14, 16.30
Tasks: 225 total,  19 running, 203 sleeping,   3 stopped,   0 zombie
%Cpu(s): 77.9 us, 19.8 sy,  2.2 ni,  0.0 id,  0.0 wa,  0.0 hi,  0.2 si,  0.0 st
KiB Mem : 1881856 total,   81356 free,  576096 used, 1224404 buff/cache
KiB Swap: 4194300 total, 3715068 free,  479232 used. 1176672 avail Mem
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
32419	root	20	0	163756	6584	5088	S	0.0	0.3	0:00.32	sshd
32203	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kworker/u4:2
32112	matnenk+	20	0	115680	2160	1652	S	0.0	0.1	0:00.01	bash
31863	matnenk+	20	0	165892	2480	968	S	0.0	0.1	0:00.03	sshd
31723	kolesni+	20	0	113416	1504	1184	S	0.7	0.1	58:54.69	sh
31278	root	20	0	165892	6636	5116	S	0.0	0.4	0:00.29	sshd
30929	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.03	kworker/1:1
30811	root	20	0	165892	6632	5116	S	0.0	0.4	0:00.31	sshd
29937	uzun_mi+	20	0	115680	2136	1656	S	0.0	0.1	0:00.00	bash
29867	uzun_mi+	20	0	163756	2548	1052	S	0.0	0.1	0:00.00	sshd
29760	apache	20	0	113480	3120	1592	S	0.0	0.2	0:00.11	httpd
29032	loboda_+	20	0	115548	2116	1664	S	0.0	0.1	0:00.02	bash
28910	loboda_+	20	0	165892	2484	968	S	0.0	0.1	0:00.03	sshd
28772	apache	20	0	113480	3096	1576	S	0.0	0.2	0:00.05	httpd
28598	markovs+	20	0	115680	2192	1668	S	0.0	0.1	0:00.04	bash
28578	root	20	0	165892	6632	5116	S	0.0	0.4	0:00.31	sshd
28415	evchev_+	20	0	130680	1644	1264	S	0.3	0.1	0:12.93	ping
28344	markovs+	20	0	163756	2652	1160	S	0.0	0.1	0:00.09	sshd
27717	belobro+	20	0	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	73:23.74	belobrov.sh
27591	lukasha+	20	0	113396	1768	1464	S	0.0	0.1	0:00.03	bash
27573	soft	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27572	soft	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27571	soft	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27570	emps	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27569	emps	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27568	emps	30	10	279912	5224	972	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27567	root	30	10	279912	5064	816	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27566	root	30	10	279912	5064	816	S	0.0	0.3	0:00.00	php-fpm
27564	root	30	10	279936	5508	1256	S	0.0	0.3	0:09.56	php-fpm
27549	emps	30	10	21488	2128	784	S	0.0	0.1	0:00.00	nginx
27547	root	30	10	20972	1196	276	S	0.0	0.1	0:00.00	nginx
27544	arestov+	20	0	130680	1644	1264	T	0.0	0.1	0:00.01	ping
27540	apache	20	0	113480	3124	1604	S	0.0	0.2	0:00.11	httpd
27482	lukasha+	20	0	161672	2508	1072	S	0.0	0.1	0:00.38	sshd
27377	apache	20	0	113480	3100	1580	S	0.0	0.2	0:00.04	httpd
26883	kebap_d+	20	0	130680	1644	1268	S	0.0	0.1	0:00.31	ping
26439	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kworker/0:0
25999	apache	20	0	113480	3108	1588	S	0.0	0.2	0:00.04	httpd
25969	martiny+	20	0	115548	2036	1596	S	0.0	0.1	0:00.00	bash
25920	martiny+	20	0	165892	2488	972	S	0.0	0.1	0:00.00	sshd
25607	matnenk+	20	0	113284	1460	1200	S	1.0	0.1	0:00.55	bash
25450	matnenk+	20	0	115680	2176	1660	S	0.0	0.1	0:00.01	bash

8. Отримаємо список процесів, відсортованих за % використання процесора.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ top
top - 16:40:44 up 55 days, 23:43, 18 users,  load average: 17.76, 17.42, 16.52
Tasks: 216 total,  14 running, 199 sleeping,   3 stopped,   0 zombie
%Cpu(s): 79.5 us, 18.3 sy,  2.0 ni,  0.0 id,  0.0 wa,  0.0 hi,  0.2 si,  0.0 st
KiB Mem : 1881856 total,  161168 free,  495948 used, 1224740 buff/cache
KiB Swap: 4194300 total, 3715068 free,  479232 used. 1256768 avail Mem
```

PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR	S	%CPU	%MEM	TIME+	COMMAND
9608	kebap_d+	20	0	115684	1100	592	R	71.8	0.1	12:24.93	bash
7548	oracle	20	0	113288	1188	1004	R	42.2	0.1	4697:42	test1.sh
7574	oracle	20	0	113288	1188	1004	R	42.2	0.1	4676:34	test2.sh
2897	lukasha+	20	0	895104	80308	17728	S	3.3	4.3	2:12.28	node
7577	oracle	39	19	113288	1188	1000	R	1.0	0.1	171:26.46	test3.sh
11579	nestere+	20	0	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	70:30.95	nesterenko3.sh
13532	belobro+	20	0	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	73:03.01	belobrov2.sh
14002	karauln+	20	0	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	0:07.87	karaulniy.sh
14315	belobro+	30	10	113416	1492	1176	S	1.0	0.1	56:14.86	belobrov3.sh
20966	karauln+	25	5	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	0:05.18	karaulniy2.sh
20967	karauln+	20	0	113416	1496	1176	S	1.0	0.1	0:06.35	karaulniy3.sh
24552	kolesni+	20	0	113416	1504	1184	S	1.0	0.1	60:03.32	sh
31723	kolesni+	20	0	113416	1504	1184	S	1.0	0.1	58:55.97	sh
7888	kolesni+	30	10	113416	1504	1184	S	0.7	0.1	46:41.88	sh
11578	nestere+	25	5	113416	1496	1176	S	0.7	0.1	65:34.29	nesterenko2.sh
14520	nestere+	20	0	113416	1496	1176	S	0.7	0.1	70:20.97	nesterenko.sh
357	root	20	0	39232	2328	2180	S	0.3	0.1	38:11.27	systemd-journal
13063	nezhivi+	20	0	162300	2340	1584	R	0.3	0.1	0:00.07	top
19361	bodnar +	20	0	162284	2456	1588	S	0.3	0.1	0:00.04	top
27717	belobro+	20	0	113416	1496	1176	S	0.3	0.1	73:25.06	belobrov.sh
28415	evchev_+	20	0	130680	1644	1264	S	0.3	0.1	0:12.94	ping
1	root	20	0	191168	3044	1660	S	0.0	0.2	41:25.75	systemd
2	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:01.36	kthreadd
4	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kworker/0:0H
6	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:54.26	ksoftirqd/0
7	root	rt	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:09.88	migration/0
8	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	rcu_bh
9	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	143:40.05	rcu_sched
10	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	lru-add-drain
11	root	rt	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:17.67	watchdog/0
12	root	rt	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:20.39	watchdog/1
13	root	rt	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:05.95	migration/1
14	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	12:12.94	ksoftirqd/1
16	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kworker/1:0H
18	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kdevtmpfs
19	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	netns
20	root	20	0	0	0	0	S	0.0	0.0	0:01.67	khungtaskd
21	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	writeback
22	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	kintegrityd
23	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	bioset
24	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	bioset
25	root	0	-20	0	0	0	S	0.0	0.0	0:00.00	bioset

Завдання 3 Керування станами процесів

1. У поточному терміналі виконаємо команду `ping localhost`, але не завершуємо її роботу.

```
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=62 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=63 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=64 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=65 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=66 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=67 ttl=64 time=0.030 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=68 ttl=64 time=0.030 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=69 ttl=64 time=0.029 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=70 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=71 ttl=64 time=0.030 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=72 ttl=64 time=0.037 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=73 ttl=64 time=0.037 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=74 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=75 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=76 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=77 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=78 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=79 ttl=64 time=0.036 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=80 ttl=64 time=0.031 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=81 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=82 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=83 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=84 ttl=64 time=0.034 ms
```

2. Запустимо другий термінал доступу до Linux-сервера.

3. У другому терміналі для команди `ping` отримаємо таблицю її процесу (колонки PID, STAT, CMD).

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
  PID STAT  CMD
  3425 S      sshd: nezhivih_mariya@pts/20
  3545 Ss      -bash
  9127 R+      ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
 11000 S+      ping localhost
 12176 S      sshd: nezhivih_mariya@pts/26
 12239 Ss      -bash
```

4. У другому терміналі призупинимо виконання процесу команди `ping`

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill -19 11000
```

```
[1]+  Stopped                  ping localhost
```

5. У першому терміналі отримаємо список фонових процесів

6. У другому терміналі відновимо виконання припиненого процесу

7. У другому терміналі зупинимо виконання процесу команди ping

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
  PID STAT  CMD
  3425 S    sshd: nezhivih_mariya@pts/20
  3545 Ss   -bash
11000 T    ping localhost
12176 S    sshd: nezhivih_mariya@pts/26
12239 Ss+  -bash
15696 R+   ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill -18 11000
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill 11000
```

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ 64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=777
ttl=64 time=0.032 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=778 ttl=64 time=0.030 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=779 ttl=64 time=0.038 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=780 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=781 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=782 ttl=64 time=0.043 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=783 ttl=64 time=0.036 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=784 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=785 ttl=64 time=0.032 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=786 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=787 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=788 ttl=64 time=0.035 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=789 ttl=64 time=0.034 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=790 ttl=64 time=0.033 ms
64 bytes from localhost (127.0.0.1): icmp_seq=791 ttl=64 time=0.034 ms
```

8. У першому терміналі запусимо команду ping в фоновому режимі так, щоб він не був автоматично зупинений навіть після закриття терміналу, з якого був запусшений.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup ping localhost &
[1] 18274
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup: ignoring input and appending output to 'noh
up.out'
```

9. Закриємо перший термінал.

10. У другому терміналі для команди ping отримаємо таблицю її процесу (колонки PID, STAT, CMD).

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
  PID STAT  CMD
  3425 S      sshd: nezhivih_mariya@pts/20
  3545 Ss     -bash
10639 R+     ps -u nezhivih_mariya -o pid,stat,cmd
18274 S      ping localhost
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill 18274
```

11. Завершимо роботу процесу.

Завдання 4 Управління пріоритетами процесів

1. Створимо bash-програму, що виконує операцію циклічного складання за формулою: $x = x + n$, де початкове значення x = кількість букв нашого прізвища, n - кількість букв у нашому імені. Ім'я програми збігається з транслітерацією нашого прізвища з розширенням .sh, наприклад, ivanov.sh

```
nezhivih_mariya@vpsj3IeQ:~
GNU nano 2.3.1 File: nezhivih.sh

#!/bin/bash
x=8
n=6
while [ true ]
do
    x=$(( $x + $n ))
done
```

2. Запустимо bash-програму у фоновому режимі.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup sh nezhivih.sh &
[1] 18360
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup: ignoring input and appending output to 'nohup.out'
```

3. Переглянемо таблицю процесів для запущеного процесу, пов'язаного з bash-програмою, з урахуванням набором колонок: PID, PPID, STAT, NI,% CPU, CMD.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
  PID  PPID STAT  NI %CPU CMD
  3931 19438 R+      0  0.0 ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
18360 19438 R       0 20.4 sh nezhivih.sh
19407 15244 S       0  0.0 sshd: nezhivih_mariya@pts/14
19438 19407 Ss      0  0.0 -bash
```

4. Виконаємо команду призупинення запущеного процесу.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill -19 18360
```

5. Ще раз переглянемо таблицю процесів для призупиненого процесу з урахуванням набором колонок: PID, PPID, STAT, NI, %CPU, CMD.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
  PID  PPID  STAT  NI  %CPU  CMD
18360 19438  T      0  17.7  sh nezhivih.sh
19407 15244  S      0   0.0  sshd: nezhivih_mariya@pts/14
19438 19407  Ss     0   0.0  -bash
28562 19438  R+     0   0.0  ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd

[1]+  Stopped                  nohup sh nezhivih.sh
```

6. Виконаємо команду продовження виконання припиненого процесу.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ kill -18 18360
```

7. Ще раз переглянемо таблицю процесів для процесу, який продовжив виконуватися, з урахуванням набором колонок: PID, PPID, STAT, NI, %CPU, CMD.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
  PID  PPID  STAT  NI  %CPU  CMD
15944 19438  R+     0   0.0  ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
18360 19438  R      0  14.7  sh nezhivih.sh
19407 15244  S      0   0.0  sshd: nezhivih_mariya@pts/14
19438 19407  Ss     0   0.0  -bash
```

8. Створимо два файли як символічні посилання на створену bash-програму з іменами як ім'я поточного файлу з додаванням цифр 2 і 3, відповідно, наприклад: ivanov2.sh, ivanov3.sh

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ln -s nezhivih.sh nezhivih2.sh
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ln -s nezhivih.sh nezhivih3.sh
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ls
accounts.csv  my_delete_directory.sh  Operating-System.-Laboratory-Work-1
dark          MyOSParam.sh            os.lab1.cp1251.html
file.txt      nano.save                os.lab1.utf.html
File.txt      nezhivih                SwapCached.sh
hard_link_1   nezhivih2.sh            sym_link_1
hard_link_2   nezhivih3.sh            task3.sh
lab2.docx     nezhivih_lab_3          Усього
lab2.pdf      nezhivih.sh
lab4.csv      nohup.out
```

9. Запустимо два файли у фоновому режимі.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup sh nezhivih2.sh &
[2] 11096
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup: ignoring input and appending output to 'nohup.out'

[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup sh nezhivih3.sh &
[3] 12903
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ nohup: ignoring input and appending output to 'nohup.out'
```

10. Перегляємо таблицю процесів для трьох запущених процесів з урахуванням набором колонок: PID, PPID, STAT, NI, %CPU, CMD.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
  PID  PPID  STAT  NI  %CPU  CMD
11096 19438  R       0  16.3  sh nezhivih2.sh
12903 19438  R       0  15.7  sh nezhivih3.sh
18360 19438  R       0  17.6  sh nezhivih.sh
19407 15244  S       0   0.0  sshd: nezhivih_mariya@pts/14
19438 19407  Ss      0   0.0  -bash
19817 19438  R+      0   0.0  ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
```

11. Зменшимо пріоритет виконання одного з трьох процесів.

12. Перегляємо таблицю процесів для трьох запущених файлів з урахуванням набором колонок: PID, PPID, STAT, NI, %CPU, CMD.

```
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ renice -n 5 -p 11096
11096 (process ID) old priority 0, new priority 5
[nezhivih_mariya@vpsj3IeQ ~]$ ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
  PID  PPID  STAT  NI  %CPU  CMD
11096 19438  RN      5  15.7  sh nezhivih2.sh
12903 19438  R       0  16.0  sh nezhivih3.sh
18360 19438  R       0  18.8  sh nezhivih.sh
19407 15244  S       0   0.0  sshd: nezhivih_mariya@pts/14
19438 19407  Ss      0   0.0  -bash
22845 19438  R+      0   0.0  ps -u nezhivih_mariya -o pid,ppid,stat,ni,%cpu,cmd
```

Висновки: У ході лабораторної роботи були отриманні навички в управлінні процесами в ОС Unix засобами командної оболонки.